СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПОМОЛОГІЯ

спеціальність	**201 Агрономія**	**обов'язковість дисципліни**	**Вибіркова**
освітня програма	**Агрономія**	**факультет**	**Агрономії та захисту рослин**
освітній рівень	**Перший (бакалаврський)**	**кафедра**	**Плодоовочівництва та зберігання продукції рослинництва**

ВИКЛАДАЧ

Івакін Олексій Володимирович

Вища освіта – спеціальність: агрономія
Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук 06.01.01 – загальне землеробство
Вчене звання – доцент кафедри плодоовочівництво та зберігання продукції рослинництва
Досвід роботи – 15 років

телефон	**0507143880 0988527602**	**електронна пошта**	al.ivakin16@gmail.com	**дистанційна підтримка**	**Google Meet, Zoom, Moodle**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	**формування у студентів ґрунтовних знань та умінь у виявленні біологічного, виробничого та селекційного потенціалу світового сортового різноманіття *плодових та ягідних рослин* та розробка шляхів його найбільш ефективного використання у промислових і аматорських насадженнях з урахуванням ґрунтово-кліматичних особливостей регіонів України для задоволення відповідних потреб людини, а також збереження та покращення сортів як невід'ємної частини світової флори.**
Формат	**лекції, практичні заняття, самостійна і командна робота**
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	• **знання господарсько-біологічних ознак вітчизняних та інтродукованих сортів плодових і ягідних культур;** • **уміння вивчати морфологічні ознаки нових сортів для їх класифікації та ідентифікації - індивідуальне завдання;** • **здатність визначати біологічні особливості росту, плодоношення і господарсько цінні властивості сортів, їх урожайності, стійкості до хвороб і шкідників, зимо- і посухостійкості, якості плодів, придатності до переробки, механізованого вирощування тощо – ознайомлення із сортами плодових рослин у спеціалізованих господарствах та на дослідних ділянках з подальшим їх описом;** • **вміння виявляти реакції сортів на прийоми агротехніки в різних районах вирощування;** • **здатність впроваджувати інтродукцію сортів в різні райони України із зарубіжних країн, а також з інших кліматичних регіонів країни - реферат з аналізу наукових джерел по тематиці вивчення помологічних сортів.**
Обсяг і форми контролю	**3 кредити ECTS (90 годин): 24 год. – лекції, 20 год. – практичні заняття; модульний контроль; підсумковий контроль – залік.**
Вимоги викладача	**вчасне виконання завдань, активність, командна робота**
Умови зарахування	**вільне зарахування**

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	**ЗК.09 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.** **СК.03 Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.** **СК.04 Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.** **СК.08 Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.**	**Програмні результати навчання**	**ЗПРН.04 Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.** **ЗПРН.05 Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.** **СПРН.02 Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.** **СПРН.03 Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.** **СПРН.09 Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.** **СПРН.11 Організовувати результативні і безпечні умови роботи.**

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.					
№	тема	Практичне заняття	тема		тема
Лекція1.	Предмет помології. Зародження і розвиток помології. Завдання і зміст сучасної помології.	ПЗ-1	Морфологічні сортові ознаки вегетативних органів плодової культури. Характеристика пагонів.	Самостійнаробота	Виникнення і розвиток помології в Західній Європі в XIV – XIX століттях. Розвиток помології в Україні і Росії в XVIII – XIX століттях. Внесок українських помологів XIX – XX століттях в розвиток наукової помології та садівництва країни. Колекційне сортовивчення. Завдання, стисла методика його закладання. Первинне сортовивчення. Завдання, стисла методика його закладання. Обліки і спостереження. Методи вивчення зимостійкості плодових і ягідних рослин. Їх характеристика. Посухостійкість як господарсько-біологічний показник оцінки сорту. Методи її вивчення. Стійкість сортів плодових і ягідних рослин проти шкідників і хвороб, як господарсько-біологічний показник оцінки сорту. Групування сортів за стійкістю проти хвороб і шкідників Методика добору кращих сортів-запилювачів для сортів плодових культур. Скороплідність плодових культур. Порядок визначення скороплідності. Урожайність як один із найважливіших показників господарсько-біологічної оцінки сорту. Її складові. Групування сортів за розміром урожайності. Методи визначення знімальної стиглості плодів і ягід. Лежкість плодів як показник господарсько-біологічної оцінки сорту. Визначення строків зберігання. Товарні і смакові якості плодів як показник господарсько-біологічної оцінки сорту. Методи визначення цих якостей.
Лекція 2.	Помологічний опис сортів. Форми і методи вивчення сортів плодових і ягідних культур.	ПЗ-2	Морфологічні сортові ознаки генеративних органів плодової культури. Характеристика плодів.		
Лекція 3.	Державна реєстрація сортів та апробація сортових насаджень. Консерватизм і мінливість сортів.	ПЗ-3	Державне (конкурсне) сортовипробування (ДСВ). Основні завдання, обліки та спостереження. Використання результатів ДСВ.		
Лекція 4.	Розмноження поширених і перспективних сортів плодових і ягідних культур. Зонування садівництва. Районування сортів плодових і ягідних культур.	ПЗ-4	Фенологія. Значення фенологічних спостережень у сортовивченні. Головні фенологічні спостереження у сортовивченні плодових і ягідних рослин.		
Лекція 5.	Стійкості сортів плодових культур до біотичних факторів навколишнього середовища. Методи їх вивчення.	ПЗ-5	Самоплідність та перехресне запилення. Сорти-запилювачі для перспективних сортів. Основні вимоги до них у садівництві.		
Модуль 2					
Лекція 6.	Поширені та перспективні сорти зерняткових культур (яблуні, груші, айви).	ПЗ-6	Морфологічні ознаки плодів зерняткових культур (яблуні, груші, айви) та ступінь їх прояву.	Самостійна робота	
Лекція 7.	Поширені та перспективні сорти кісточкових культур (вишні, черешні, сливи).	ПЗ-7	Морфологічні ознаки плодів кісточкових культур(вишні, черешні, сливи) та ступінь їх прояву.		
Лекція 8	Поширені та перспективні сорти кісточкових культур (аличі, абрикоса, персика).	ПЗ-8	Морфологічні ознаки плодів кісточкових культур(аличі, абрикоса, персика) та ступінь їх прояву.		
Лекція 9	Поширені та перспективні сорти ягідних культур (суниця, малина, смородина, порічки, агрус).	ПЗ-9	Морфологічні ознаки плодів ягідних культур(суниця, малина, смородина, порічки, агрус) та ступінь їх прояву.		
Лекція10	Поширені та перспективні сорти горіхоплідних культур (горіх грецький, ліщина).	ПЗ-10	Морфологічні ознаки плодів горіхоплідних культур (горіх грецький, ліщина) та ступінь їх прояву.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

Базова:

1. Помология в пяти томах / под общ. ред. М. В. Андриенко – К. : Урожай.
2. Симиренко Л.П. Помология Том 1 Яблоня.- К.: Урожай, 1972. - 436 с.
3. Симиренко Л.П. Помология. Том 2. Груша.- Киев: Государственное издательство сельскохозяйственной литературы УССР, 1962. - 639 с.
4. Симиренко Л.П. Помология. Том 3. Косточковые породы, айва, рябина южная, кизил, мушмула, фундуки садовые и лесной лещинный орех.- Киев: Государственное издательство сельскохозяйственной литературы УССР, 1963. - 556 с.
5. Кондратенко Т.Є. Сорти яблуні для промислових і аматорських садів України / Т.Є. Кондратенко. – К.: Манускрипт-АСВ, 2010. – 400 с.
6. Кондратенко Т.Є. Загальна та часткова помологія: навчальний посібник / Т.Є.Кондратенко, Ю.Ю.Андрусик. – К.: ЦП Компринт, 2017. – 253 с.
7. Матвієнко М.В Груша в Україні./ М.В Матвієнко, Р.Д Бабіна, П.В Кондратенко.– К.: Аграрна думка, 2006. – 320 с.
8. Денисюк О.Л. Абрикос / О.Л. Денисюк, Г.О. Федченкова. – К.: Урожай, 1977. – 76с.
9. Інструкція з апробації маточних насаджень і садивного матеріалу плодових і ягідних культур.– Київ, – 2002.– 52с.
10. Куян В. Г. Спеціальне плодівництво : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] К. : Світ, 2004. 464 с.
11. Помологія. Яблуня / Под ред. П.В. Кондратенко, Т.Є. Кондратенко. – Вінниця, 2013 626 с.
12. Атлас перспективних сортів плодових і ягідних культур України / Під ред. В. П. Копаня. – К., 1999. 454 с.

Журнали:

1. "Новини садівництва" – щоквартальний науково-виробничий журнал.
2. "Сад, виноград і вино України".
3 "Садівництво" – міжвідомчий тематичний збірник.
4. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.
5. Реєстр районування сортів плодових, ягідних, горіхоплідних та малопоширених порід України.

Методичне забезпечення

1. Кондратенко Т. Є. Практикум з помології.–Київ: НАУ, 2000. – 152с.
2. Методика державного сортовипробування сільськогосподарських культур на придатність до поширення в Україні (плодові, ягідні, горіхоплідні, субтропічні, виноград та шовковиця) // Охорона прав на сорти рослин. – К.: 2005. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 161-221.
3. Куян В.Г. Плодівництво: практикум – Ж.: ЖНАЕУ, 2011. – 216 с.
4. Сіленко В.О. Сучасні агротехнології у садівництві: Практикум. – Вінниця. 2014. 150 с.

Інформаційні ресурси

1. http://www.nauu.kiev.ua/book/aut.html.
2. http://www.agrapoint.ca/publications/pruning_apple_trees.pdf.
3. http://www.omafra.gov.on.ca/english/crops/facts/hdappch5.htm.
4. http://socialsciences.ucsc.edu/casfs/old_site_files/gardenideas/applehandout.html.
5. http://www.ho.haslo.pl
6. http://shoni.com.ua/fruits/collection/html.
7. http://igim.com.ua/proektuvannya/rozrobka-proektiv-stvorennya-bagatorichnih-nasadzheny
8. http://sad-institut.com.ua

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	Підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	Відповіді на тестові питання
		до 20	Усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	Результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.